

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

10 november 2015

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**betreffende de prioriteiten van België tijdens
de Klimaatconferentie (COP 21) van Parijs
in december 2015**

AMENDEMENTEN

Zie:

Doc 54 1364/ (2014/2015):

- 001: Voorstel van resolutie van de heer Thiéry c.s.
- 002: Amendementen.
- 003: Erratum.
- 004: Toevoeging auteur.
- 005: Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

10 novembre 2015

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

**concernant les priorités de la Belgique lors de
la Conférence Climat (COP 21), à Paris,
en décembre 2015**

AMENDEMENTS

Voir:

Doc 54 1364/ (2014/2015):

- 001: Proposition de loi de M. Thiéry et consorts.
- 002: Amendements.
- 003: Erratum.
- 004: Ajout auteur.
- 005: Amendementen.

Nr. 72 VAN MEVROUW **TEMMERMAN** EN DE
HEER **SENESAEL**

Punt D

De woorden “ten minste” invoegen tussen de woorden “tegen 2030 ligt het in de bedoeling de broeikasgasuitstoot terug te dringen met” en de woorden “40 % ten opzichte van 1990”;

VERANTWOORDING

Dit is de letterlijke overname van de Europese doelstelling geformuleerd in de conclusies van de Europese Raad van 23 en 24 oktober 2014 over het kader voor het klimaat- en energiebeleid 2030.

Karin TEMMERMAN (sp.a)
Daniel SENESAEL (PS)

N° 72 DE MME **TEMMERMAN** ET M. **SENESAEL**

Point D

Remplacer les mots “réduction de 40 %” par les mots “réduction d’au moins 40 %”;

JUSTIFICATION

C’est la reprise littérale de l’objectif européen formulé dans les conclusions du Conseil européen des 23 et 24 octobre 2014 sur le cadre d’action en matière de climat et d’énergie à l’horizon 2030.

Nr. 73 VAN MEVROUW **TEMMERMAN** EN DE
HEER **SENESAE**L

Punt D

**Tussen het woorden “tot” en het cijfer “27” de
woorden “ten minste” invoegen.**

VERANTWOORDING

Dit is de letterlijke overname van de Europese doelstelling
geformuleerd in de conclusies van de Europese Raad van
23 en 24 oktober 2014 over het kader voor het klimaat- en
energiebeleid 2030.

Karin **TEMMERMAN** (sp.a)
Daniel **SENESAE**L (PS)

N° 73 DE MME **TEMMERMAN** ET M. **SENESAE**L

Point D

**Entre les mots “hausse à” et le chiffre “27”, insérer
les mots “au moins”.**

JUSTIFICATION

C’est la reprise littérale de l’objectif européen for-
mulé dans les conclusions du Conseil européen des 23 et
24 octobre 2014 sur le cadre d’action en matière de climat et
d’énergie à l’horizon 2030.

Nr. 74 VAN MEVROUW **TEMMERMAN** EN DE
HEER **SENESAE**L

Punt D

**De woorden “ten minste” invoegen tussen het
woord “met” en de woorden “27 %”.**

VERANTWOORDING

Dit is de letterlijke overname van de Europese doelstelling
geformuleerd in de conclusies van de Europese Raad van
23 en 24 oktober 2014 over het kader voor het klimaat- en
energiebeleid 2030.

Karin **TEMMERMAN** (sp.a)
Daniel **SENESAE**L (PS)

N° 74 DE MME **TEMMERMAN** ET M. **SENESAE**L

Point D

**Entre les mots “relèvement à” et le chiffre “27”,
insérer les mots “au moins”.**

JUSTIFICATION

C’est la reprise littérale de l’objectif européen for-
mulé dans les conclusions du Conseil européen des 23 et
24 octobre 2014 sur le cadre d’action en matière de climat et
d’énergie à l’horizon 2030.

Nr. 75 VAN MEVROUW **TEMMERMAN** EN DE
HEER **SENESAEL**

Punt 1

In de inleidende zin, de woorden “*en een interge-
westelijk akkoord te sluiten over de inspanningsverde-
ling inzake nationale klimaatdoelstellingen 2013 —
2020 vóór de VN-COP 21 van Parijs van december
2015*” **invoegen tussen de woorden** “nauw samen te
werken met de gewesten” **en de woorden** “zodat België
zijn verplichtingen kan nakomen”.

VERANTWOORDING

Een akkoord over de *burden sharing* is absoluut noodzake-
lijk om op internationaal niveau geloofwaardig te onderhande-
len over een juridisch bindend akkoord over het terugdringen
van broeikasgassen.

Karin TEMMERMAN (sp.a)
Daniel SENESAEL (PS)

N° 75 DE MME **TEMMERMAN** ET M. **SENESAEL**

Point 1

Dans la phrase introductive, insérer les mots “*et
de conclure avant la COP 21 qui se tiendra à Paris
en décembre 2015 sous l’égide de l’ONU un accord
interrégional portant sur la répartition de l’effort dans le
cadre des objectifs climatiques 2013 — 2020,*” **entre
les mots** “de travailler en étroite collaboration avec les
Régions” **et les mots** “pour que la Belgique remplisse
ses obligations”.

JUSTIFICATION

Pour être crédible dans les négociations menées à
l’échelon international en vue de la conclusion d’un accord
juridiquement contraignant sur la réduction des émissions
de gaz à effet de serre, il est absolument indispensable de
s’entendre sur le *burden sharing*.

Nr. 76 VAN MEVROUW **TEMMERMAN** EN DE
HEER **SENESAEL**

Punt 2.a.

Dit punt vervangen door wat volgt:

“2.a. alle relevante diplomatieke initiatieven te nemen ten aanzien van de bevoegde Europese instellingen en de lidstaten, zodat de Europese Unie op de Conferentie van Parijs een universeel en bindend akkoord sluit tussen landen die samen een grote meerderheid van de broeikasgasuitstoot vertegenwoordigen en dat ten laatste in 2020 in voege treedt;”.

VERANTWOORDING

De bedoeling van Parijs is het bereiken van een voor alle partijen universeel, bindend, aanvaardbaar en toepasbaar akkoord. Alle deelnemende landen dienen duidelijke beloften te doen inzake mitigatie. De overeenkomst dient juridisch afdwingbaar te zijn en alle ondertekenende landen dienen een grote meerderheid van de actuele broeikasgasuitstoot te vertegenwoordigen.

Karin **TEMMERMAN** (sp.a)
Daniel **SENESAEL** (PS)

N° 76 DE MME **TEMMERMAN** ET M. **SENESAEL**

Point 2.a.

Remplacer ce point par ce qui suit:

“2.a. de prendre toutes les initiatives diplomatiques pertinentes vis-à-vis des institutions européennes compétentes et des États membres pour que, à la Conférence de Paris, l’Union européenne conclue un accord universel et contraignant impliquant des pays représentant ensemble une large majorité des émissions de gaz à effet de serre, accord qui entrera en vigueur en 2020 au plus tard;”.

JUSTIFICATION

Le but de la Conférence de Paris est d’obtenir un accord qui soit universel, contraignant, acceptable et praticable pour l’ensemble des parties. Tous les pays participants doivent prendre des engagements clairs en matière d’atténuation. Cet accord devra être juridiquement contraignant et les pays signataires devront représenter ensemble une large majorité des actuelles émissions de gaz à effet de serre.

Nr. 77 VAN MEVROUW **TEMMERMAN** EN DE
HEER **SENESAEL**

Punt 2.a/1 (*nieuw*)

Een punt 2.a/1 invoegen, luidend als volgt:

“a/1. op de COP 21 in Parijs een universeel akkoord te sluiten dat een universele doelstelling bevat inzake broeikasgasreductie. Deze wereldwijde reductiedoelstelling moet zich bevinden in het bovenste bereik van de 40 — 70 % doelstelling tegen 2050 in vergelijking met 2010, zoals aanbevolen door het IPCC, met oog op het behalen van de 1,5 °C doelstelling in 2050;”.

VERANTWOORDING

De klimaatwetenschap is duidelijk. Indien we de onherroepelijke gevolgen van klimaatverandering wereldwijd willen vermijden, dienen we de uitstoot van broeikasgas te verminderen in het bovenste bereik van 40 — 70 % tegen 2050 ten opzichte van 2010. Dit is ook de aanbeveling van het recentste klimaatrapport van het IPCC.

Karin **TEMMERMAN** (sp.a)
Daniel **SENESAEL** (PS)

N° 77 DE MME **TEMMERMAN** ET M. **SENESAEL**

Point 2.a/1 (*nouveau*)

Insérer un point 2.a/1 rédigé comme suit:

“2.a/1. de conclure, à la COP 21 de Paris, un accord universel visant un objectif universel en matière de réduction des gaz à effet de serre. Cet objectif mondial de réduction doit se situer dans la tranche supérieure de l’objectif de 40 — 70 % pour 2050 en comparaison avec 2010, comme le recommande le GIEC, en vue d’atteindre l’objectif de 1,5 °C en 2050;”.

JUSTIFICATION

La climatologie est claire. Si nous souhaitons éviter les conséquences irréversibles du changement climatique au niveau mondial, notre réduction des émissions de gaz à effet de serre doit se situer dans la tranche supérieure de l’objectif de 40 — 70 % pour 2050 par rapport à 2010. C’est également ce que recommande le rapport climatique le plus récent du GIEC.

Nr. 78 VAN MEVROUW **TEMMERMAN** EN DE
HEER **SENESAEL**

Punt 2.e.

Dit punt vervangen door wat volgt:

“2.e. de multilaterale banken en de geldschieters te verplichten om cijferdoelen vast te leggen die het aandeel van de investeringen in koolstofarme activiteiten, zoals hernieuwbare energieproductie, gradueel opvoert. Ook financiële spelers moeten verplicht worden om hun middelen op koolstofarme activiteiten te heroriënteren;”.

VERANTWOORDING

Een rapport van Fairfin van 5 november 2015 toont onomwonden dat het investeringsgedrag van onze bankensector in de energiesector disproportioneel sterk gericht is op klimaat-schadelijke fossiele productietechnologieën. Belgische banken investeerden de afgelopen vijf jaar 122,1 miljard euro in fossiele brandstoffen, tegen 13,8 miljard euro in hernieuwbare energie. Ook wat betreft de grootste banken op wereldniveau, zien we gelijkaardige verhoudingen. Bovendien blijkt dat hoe sterker de klimaatwetenschap zich ontwikkelt, des te groter het aandeel wordt van investeringen in fossiele brandstoffen:

	Aandeel fossiele brandstoffen	Verandering in aandeel fossiel*
BNP Paribas	90 %	1 %
Deutsche Bank	91 %	4 %
ING Groep	90 %	4 %
KBC Groep	68 %	-7 %
Belfius Bank	20 %	11 %
Triodos Bank	0 %	0 %
Totaal	90 %	3 %

N° 78 DE MME **TEMMERMAN** ET M. **SENESAEL**

Point 2.e.

Remplacer ce point par ce qui suit:

“2.e. d’obliger les banques multilatérales et les bailleurs à se fixer des objectifs chiffrés qui augmentent graduellement la part des investissements dans les activités sobres en carbone, comme la production d’énergie renouvelable. Les acteurs financiers doivent eux aussi être contraints de réorienter leurs ressources vers des activités sobres en carbone;”.

JUSTIFICATION

Un rapport de Fairfin du 5 novembre 2015 montre clairement que le comportement de notre secteur bancaire en matière d’investissement dans le secteur énergétique est axé de façon disproportionnée sur des technologies de production fossile qui détériorent le climat. Au cours des cinq dernières années, les banques belges ont investi 122,1 milliards d’euros dans les combustibles fossiles, contre 13,8 milliards d’euros dans les énergies renouvelables. En ce qui concerne les plus grandes banques au niveau mondial également, on observe des proportions similaires. En outre, il s’avère que plus la climatologie se développe, plus la part des investissements dans les combustibles fossiles s’accroît:

	Part des combustibles fossiles	Évolution de la part du fossile
BNP Paribas	90 %	1 %
Deutsche Bank	91 %	4 %
Groupe ING	90 %	4 %
Groupe KBC	68 %	-7 %
Banque Belfius	20 %	11 %
Banque Triodos	0 %	0 %
Total	90 %	3 %

*Verandering in proportie fossiele brandstoffen in geheel tussen 2004-2009 en 2009-2014.

Dergelijke oriëntatie van investeringsmiddelen houdt niet enkel een gevaar in voor het halen van de 2°C-doelstelling in 2050, het houdt evengoed een economisch risico in. Om de 2°C-doelstelling te halen moet tachtig procent van de nog beschikbare fossiele brandstoffen onder de grond blijven. Economische activiteiten in de ontginning of bewerking van fossiele brandstoffen zijn, indien we de klimaatdoelstellingen serieus nemen, systematisch overgewaardeerd. Hierdoor ontstaat potentieel en op middenlange termijn, een zogenaamde carbon bubble die financieel-economische instabiliteit kan doen ontstaan. Met andere woorden, ook om onze opgebouwde welvaart veilig te stellen dienen de bestaande investeringsmiddelen gradueel te worden afgebouwd en geheroriënteerd.

Karin TEMMERMAN (sp.a)
Daniel SENESAEL (PS)

* Évolution relative de la part des combustibles fossiles par rapport au total des investissements entre 2004-2009 et 2009-2014.

Une telle orientation des investissements non seulement met en danger la réalisation de l'objectif des 2 °C en 2050, mais elle fait également courir un risque économique. Pour atteindre l'objectif des 2 °C, il faut renoncer à exploiter 80 % des combustibles fossiles encore disponibles. Les activités économiques au niveau de l'exploitation et de la transformation des combustibles fossiles sont, si nous prenons au sérieux les objectifs climatiques, systématiquement surestimées, ce qui, potentiellement et à moyen terme, fait naître une bulle du carbone susceptible de créer une instabilité économique-financière. En d'autres termes, si nous voulons préserver notre prospérité, nous devons démanteler et réorienter graduellement les investissements actuels.

Nr. 79 VAN MEVROUW **TEMMERMAN** EN DE
HEER **SENESAEL**

Punt 2.k.

Het woord “proberen” doen vervallen.

VERANTWOORDING

De EU moet een fair aandeel leveren inzake de internationale klimaatfinanciering die tegen 2020 jaarlijks 100 miljard USD moet opleveren in het kader van het groene klimaatfonds van de VN. Daarom moet er een routekaart worden opgesteld die voldoende middelen mobiliseert voor de periode tot 2020 en erna.

Karin **TEMMERMAN** (sp.a)
Daniel **SENESAEL** (PS)

N° 79 DE MME **TEMMERMAN** ET M. **SENESAEL**

Point 2.k.

Supprimer les mots “de tenter”.

JUSTIFICATION

L'Union européenne doit contribuer pour une juste part au financement climatique international qui doit fournir 100 milliards de dollars d'ici 2020 dans le cadre du Fonds vert pour le climat de l'ONU. C'est la raison pour laquelle il convient d'établir une feuille de route qui mobilise suffisamment de moyens jusqu'en 2020 et au-delà.

Nr. 80 VAN MEVROUW **TEMMERMAN** EN DE
HEER **SENESAE**Punt 2.s (*nieuw*)**Een punt 2.s. invoegen, luidend als volgt:**

“2.s. dat de Europese unie na afloop van de COP 21 de interne broeikasgasreductie, ten opzichte van de huidige doelstelling, verder verhoogt met ten minste 40 % reductie tegen 2030, ten opzichte van 1990;”.

VERANTWOORDING

Om het voorloperstatuut inzake klimaatbeleid en de realisatie van de 2 °C-doelstelling te behouden, verzoeken we de EU om de huidige reductiedoelstelling als gematigd te beschouwen en deze verder aan te scherpen.

Karin **TEMMERMAN** (sp.a)
Daniel **SENESAE** (PS)

N° 80 DE MME **TEMMERMAN** ET M. **SENESAE**Point 2.s. (*nouveau*)**Ajouter un point 2.s. rédigé comme suit:**

“2.s. qu’à l’issue de la COP 21, l’Union européenne augmente encore la réduction de ses émissions internes de gaz à effet de serre par rapport à l’objectif actuel, pour atteindre au moins 40 % de réduction d’ici 2030, par rapport à 1990;”.

JUSTIFICATION

Pour conserver le statut de précurseur en matière de politique climatique et la réalisation de l’objectif de 2 °C, nous demandons à l’Union européenne de considérer l’objectif actuel de réduction comme modéré et de le renforcer.

Nr. 81 VAN MEVROUW **TEMMERMAN** EN DE
HEER **SENESAEL**

Punt 2.t. (*nieuw*)

En punt 2.t. invoegen, luidend als volgt:

“2.t. het Europese emissiehandelssysteem grondig te hervormen en een CO₂ taks op Europees niveau tot stand te brengen, dit met als doel om een correcte prijs te kleven op de broeikasgasuitstoot;”.

VERANTWOORDING

Het bestaande ETS-systeem dient grondig te worden hervormd om effectief privéinvesteringen te sturen in de richting van klimaatvriendelijke technologieën of investeringen in energiebesparing, zeker voor de energie-intensieve industrie in Europa. Voor deze investeringen dient dringend een ‘*level playing field*’ tot stand te komen. Vandaag is de koolstofprijs veel te laag om vervuilende technologieën uit de markt te prijzen. Deze moet zeker boven de 50 euro per ton CO₂ bedragen in 2020.

Karin TEMMERMAN (sp.a)
Daniel SENESAEL (PS)

N° 81 DE MME **TEMMERMAN** ET M. **SENESAEL**

Point 2.t. (*nouveau*)

Ajouter un point 2.t. rédigé comme suit:

“2.t. de réformer en profondeur le système européen d’échange de quotas d’émission et de créer une taxe CO₂ au niveau européen et ce, dans le but de fixer un prix correct à l’émission de gaz à effet de serre;”.

JUSTIFICATION

Il convient de réformer en profondeur le système ETS existant afin d’orienter efficacement les investissements privés vers des technologies respectueuses pour le climat ou des investissements dans l’économie d’énergie, a fortiori pour l’industrie à forte consommation énergétique en Europe. Il est urgent de mettre en place un ‘*level playing field*’ pour ces investissements. Actuellement, le prix du carbone est beaucoup trop bas pour exclure les technologies polluantes du marché. Ce prix devra certainement dépasser les 50 euros par tonne de CO₂ en 2020.

Nr. 82 VAN DE HEER NOLLET

Verzoek 1.e. (nieuw)

Een verzoek 1.e. invoegen, luidende:

“1.e. een verhoging, tegen 2020, van haar bijdragen tot de financiële-solidariteitsmechanismen tot ruim 250 miljoen euro, alsook een complementariteit tussen die bijdragen en de officiële ontwikkelingshulp;”.

VERANTWOORDING

In de huidige stand van zaken is de Belgische bijdrage aan het Green Climate Fund in feite louter een zaak van dubbele boekhouding; van de 96,6 miljoen euro die als bijdrage voor 2014 in de begroting is opgenomen, is 95 miljoen euro afkomstig van de begrotingsbudgetten “officiële ontwikkelingshulp”.

Als België inzake zijn klimaatverbintenissen geloofwaardig wil zijn ten aanzien van de landen van het Zuiden (onder meer het akkoord van Kopenhagen voorziet in “nieuwe en bijkomende” financieringen), dan moet het gaan om extra financiering die de officiële ontwikkelingshulp aanvult.

Die financiering moet in overeenstemming zijn met onze verantwoordelijkheden. Peter Wittoeck, hoofd van de dienst Klimaatverandering en hoofdonderhandelaar voor België, heeft tijdens een hoorzitting in de subcommissie Klimaat toegelicht wat het billijke aandeel is van ons land in de internationale doelstelling. Op grond van de verschillende studies kan dit aandeel oplopen tot meer dan 400 miljoen euro per jaar in 2020. Daarmee opteren wij in dezen voor het mediane bedrag zoals dat door de heer Wittoeck werd gepresenteerd.

N° 82 DE M. NOLLET

Point 1.e (nouveau)

Insérer un point 1.e., libellé comme suit:

“1.e. de s’engager à ce que ses contributions aux mécanismes de solidarité financière dépassent les 250 millions d’euros en 2020 et soient complémentaires à l’aide publique au développement;”.

JUSTIFICATION

A l’heure actuelle la contribution au Fonds vert est en fait un simple jeu de double comptabilité. Sur les 96,6 millions recensés comme contribution 2014, 95 millions sont un recyclage de budgets comptabilisés “aide publique au développement”.

Si la Belgique veut être crédible dans ses engagements “climatiques” vis-à-vis des pays du Sud (et notamment de l’accord de Copenhague qui parle de financements “nouveaux et additionnels”), il doit s’agir de financements supplémentaires et complémentaires à ceux de l’aide publique au développement.

Ces financements doivent être à la hauteur de nos responsabilités. Auditionné en sous-commission climat de notre parlement, Peter Wittoeck, chef du service climat et négociateur principal pour la Belgique nous a éclairé sur la part “équitable” de notre pays dans l’objectif international. En fonction des différentes études réalisées, cette part peut monter jusque plus de 400 millions d’euros annuels en 2020. Nous retenons ici le montant médian tel que présenté par Mr Wittoeck.

Jean-Marc NOLLET (Ecolo-Groen)

Nr. 83 VAN DE HEER NOLLET

Verzoek 2.c

Dit verzoek aanvullen met de woorden “, zulks uiterlijk in 2018”.

VERANTWOORDING

Het tijdspad voor de eerste evaluatie en de daaropvolgende bijsturingen moet bekend en voldoende dichtbij zijn, om te voorkomen dat de CO₂-uitstoot “uit de hand loopt” en het niet meer mogelijk zou zijn een en ander tegen haalbare kosten bij te sturen.

Gezien de stand van de huidige verplichtingen die ons naar een opwarming met 3 °C leiden, wordt het beslissende onderdeel van de conferentie van Parijs de datum vanaf wanneer verdergaande engagementen zullen worden gevraagd. Die datum moet hoe dan ook eerder vallen dan de tenuitvoerleggingsdatum van de Overeenkomst van Parijs (2020). Zoals werd gesteld door de heer Pascal Canfin, klimaatprogrammaadviseur bij het *World Resources Institute* (WRI), zijn we verwickeld in een wedren tegen de tijd en kunnen we geen vijf jaar wachten om verstrekkender verbintenissen aan te gaan.

N° 83 DE M. NOLLET

Point 2.c.

Compléter ce par les mots “au plus tard en 2018”.

JUSTIFICATION

Le calendrier de la première évaluation et des premiers réajustements subséquents doit être connu et suffisamment rapproché pour ne pas “laisser filer” les émissions de CO₂, au risque de ne plus être en mesure de réajuster le tir à des coûts soutenables.

Vu l'état des engagements actuels nous conduisant vers un réchauffement de 3 °C, l'élément décisif de la conférence de Paris sera la date à partir de laquelle une rehaussement de ces engagements sera demandé. Cette date doit absolument être antérieure à la date de mise en œuvre de l'accord de Paris (2020). Comme le dit Pascal Canfin, conseiller du programme pour le climat au *World Resources Institute* (WRI), nous sommes lancés dans une course contre la montre et nous ne pouvons pas attendre 5 ans avant de rehausser nos engagements.

Jean-Marc NOLLET (Ecolo-Groen)

Nr. 84 VAN DE HEER NOLLET

Verzoeken 2.d. en 2.m.

Die verzoeken respectievelijk aanvullen met de woorden:

“; de eerste van die hervormingen moet in 2018 plaatsvinden” en met de woorden: “; de eerste van die evaluaties moet in 2018 plaatsvinden”.

VERANTWOORDING

Het tijdpad voor de eerste evaluatie en de daaropvolgende bijsturingen moet bekend en voldoende dichtbij zijn, zodat de CO₂-uitstoot niet “uit de hand loopt” en het niet meer mogelijk zou zijn een en ander tegen haalbare kosten bij te sturen.

Gezien de stand van de huidige verplichtingen die ons naar een opwarming met 3 °C leiden, wordt het beslissende onderdeel van de conferentie van Parijs de datum vanaf wanneer verdergaande engagementen zullen worden gevraagd. Die datum moet hoe dan ook eerder vallen dan de tenuitvoerleggingsdatum van de Overeenkomst van Parijs (2020). Zoals werd gesteld door de heer Pascal Canfin, klimaatprogrammaadviseur bij het *World Resources Institute* (WRI), zijn we verwickeld in een wedren tegen de tijd en kunnen we geen vijf jaar wachten om verstrekkender verbintenissen aan te gaan.

N° 84 DE M. NOLLET

Points 2.d. et 2.m.

Compléter chaque fois ces points par les mots suivants:

“, la première révision devant être opérée en 2018”.

JUSTIFICATION

Le calendrier des réajustements doit être connu et suffisamment rapproché pour ne pas “laisser filer” les émissions de CO₂, au risque de ne plus être en mesure de réajuster le tir à des coûts soutenables.

Vu l'état des engagements actuels nous conduisant vers un réchauffement de 3 °C, l'élément décisif de la conférence de Paris sera la date à partir de laquelle un rehaussement de ces engagements sera demandé. Cette date doit absolument être antérieure à la date de mise en œuvre de l'accord de Paris (2020). Comme le dit Pascal Canfin, conseiller du programme pour le climat au *World Resources Institute* (WRI), nous sommes lancés dans une course contre la montre et nous ne pouvons pas attendre 5 ans avant de rehausser nos engagements.

Jean-Marc NOLLET (Ecolo-Groen)

Nr. 85 VAN DE HEREN **HEDEBOUW** EN **VAN HEES**

A/ Verzoek 1

Dit verzoek weglaten.

B/ inleidende zin (*nieuw*)

Een verzoek 1, inleidende zin, invoegen, luidende:

“1. om minstens de binnenlandse uitstoot van broeikasgassen te verminderen volgens de doelstelling voor de ontwikkelde industriële naties uit het vierde IPCC-rapport: minimum 40 % tegen 2020 en minimum 85 % tegen 2050 (ten opzichte van 1990), volgens de hierna bepaalde nadere voorwaarden;”.

VERANTWOORDING

De klimaaturgentie is een feit; men hoeft geen internationale beslissingen af te wachten om alvast het voorbeeld te geven en relevante maatregelen te nemen. Alleen met drastische maatregelen zal de opwarming kunnen worden beperkt tot minder dan de noodzakelijke 2 °C (of zelfs 1,5 °C).

N° 85 DE MM. **HEDEBOUW** ET **VAN HEES**

A/ Point 1

Supprimer ce point.

B/ phrase introductive (*nouveau*)

Insérer un point 1, phrase introductive, rédigé comme suit:

“1. de réduire au minimum les émissions nationales de gaz à effet de serre de la Belgique conformément à l’objectif imposé aux nations industrialisées dans le quatrième rapport du GIEC: 40 % minimum d’ici à 2020 et 85 % minimum d’ici à 2050 (par rapport à 1990), selon les modalités suivants; “.

JUSTIFICATION

L’urgence climatique est là, il ne faut pas attendre les décisions au niveau international pour montrer l’exemple et prendre des mesures à la hauteur. Seules des mesures drastiques permettront de limiter le réchauffement en-dessous de la barre des 2 °C (voire 1,5 °C) qui est nécessaire.

Raoul HEDEBOUW (PTB-GO!)

Marco VAN HEES (PTB-GO!)

Nr. 86 VAN DE HEREN HEDEBOUW EN VAN HEES

Verzoek 1.a (*nieuw*)**Een verzoek 1.a. invoegen, luidende:**

“1.a. door de binnenlandse emissievermindering te bereiken op eigen kracht, zonder gebruik van flexibele mechanismen (zoals de aankoop van schone lucht of emissieobligaties) evenals zonder “groene belastingen”;”.

VERANTWOORDING

Deze invoeging beoogt te zorgen voor een daadwerkelijke vermindering (zonder vestzak-broekzakoperatie), die ten laste valt van de vervuilers en niet van de werknemers en hun gezinnen.

N° 86 DE MM. HEDEBOUW ET VAN HEES

Point 1.a (*nouveau*)**Insérer un point 1.a., rédigé comme suit:**

“1.a. en réalisant cette réduction des émissions nationales par ses propres moyens, sans recourir à des mécanismes flexibles (comme l’achat d’air pur ou d’émissions) et sans “taxes vertes”;”.

JUSTIFICATION

Pour que la réduction soit effective (et pas un tour de passe-passe) et qu’elle soit supportée par les pollueurs et non par les travailleurs et leurs familles.

Raoul HEDEBOUW (PTB-GO!)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)

Nr. 87 VAN DE HEREN HEDEBOUW EN VAN HEES

Verzoek 1.b. (*nieuw*)**Een verzoek 1.b. invoegen, luidende:**

“1.b. door via een dwingende en planmatige aanpak over te schakelen op 100 % hernieuwbare energie tegen 2050;”.

VERANTWOORDING

Het energievraagstuk is fundamenteel in de strijd tegen de opwarming van de aarde. Verschillende onderzoeken hebben aangetoond dat de overgang naar hernieuwbare energiebronnen mogelijk was. Dit is louter een kwestie van politieke wil.

N° 87 DE MM. HEDEBOUW ET VAN HEES

Point 1.b. (*nouveau*)**Insérer un point 1.b, rédigé comme suit:**

“1.b. en passant, moyennant une politique contraignante et planifiée, vers 100 % d'énergies renouvelables d'ici à 2050;”.

JUSTIFICATION

La question énergétique est cruciale dans la lutte contre le réchauffement. Plusieurs études ont montré que la transition vers les énergies renouvelables était possible. C'est une question de volonté politique.

Raoul HEDEBOUW (PTB-GO!)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)

Nr. 88 VAN DE HEREN HEDEBOUW EN VAN HEES

Considerans S (*nieuw*)**Een considerans S invoegen, luidende:**

“S. acht het noodzakelijk dat het klimaatbeleid en het energiebeleid in België opnieuw een federale bevoegdheid worden;”.

VERANTWOORDING

Dit lijkt de evidentie zelve te zijn, aangezien de inzet niet alleen hoogdringend maar ook wereldwijd is, en de uitstoot van CO₂ niet stopt aan een taalgrens of een gewestgrens; bovendien is uit de jongste actualiteit nog maar eens gebleken welke nefaste gevolgen de padstellingen van de voorbije jaren hebben.

N° 88 DE MM. HEDEBOUW ET VAN HEES

Considérant S (*nouveau*)**Insérer un considérant S, rédigé comme suit:**

“S. considérant la nécessité de refédéraliser la politique climatique et la politique énergétique en Belgique;”.

JUSTIFICATION

Vu les enjeux qui sont non seulement urgents mais aussi globaux, vu que les émissions de CO₂ ne s'arrêtent pas aux frontières linguistiques et régionales, et surtout les blocages aux conséquences graves que nous connaissons depuis des années et qui ont encore émaillés l'actualité de ces derniers jours, cela paraît une évidence.

Raoul HEDEBOUW (PTB-GO!)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)

Nr. 89 VAN DE HEREN HEDEBOUW EN VAN HEES

Verzoek 1.c (*nieuw*)**Een verzoek 1.c. invoegen, luidende:**

“1.c. door elk klimaatbeleid te toetsen op de gevolgen voor waardig werk, kwaliteitsvolle jobs, koopkracht en bescherming van de sociale rechten, om zo een sociaal rechtvaardige transitie naar een duurzame ontwikkeling te waarborgen;”.

VERANTWOORDING

Het klimaatbeleid moet gepaard gaan met sociale gerechtigheid.

N° 89 DE MM. HEDEBOUW ET VAN HEES

Point 1.c. (*nouveau*)**Insérer un point 1.c., rédigé comme suit:**

“1.c. en contrôlant toute politique climatique quant à ses répercussions sur un travail décent, des emplois de qualité, le pouvoir d’achat, la protection des droits sociaux, en s’assurant ainsi une transition socialement juste vers un développement durable;”.

JUSTIFICATION

La politique climatique doit aller de pair avec la justice sociale.

Raoul HEDEBOUW (PTB-GO!)

Marco VAN HEES (PTB-GO!)

Nr. 90 VAN DE HEREN HEDEBOUW EN VAN HEES

Verzoek 1.d. (nieuw)

Een verzoek 1.d. invoegen, luidende:

“1.d. door zich op nationaal niveau onmiddellijk en concreet te engageren voor de klimaatfinanciering ten behoeve van de ontwikkelingslanden, met een nieuw engagement voor de klimaatfinanciering voor de periode 2015-2020, bovenop de officiële ontwikkelingshulp en ten belope van minimum 50 miljoen euro per jaar, teneinde geleidelijk het nagestreefde bedrag van 500 miljoen euro per jaar te bereiken, waarbij het om een nieuwe financiering moet gaan, die bovenop de officiële ontwikkelingshulp komt;”.

VERANTWOORDING

Er moet voldoende geld worden uitgetrokken voor duurzame ontwikkeling wereldwijd en om zich te kunnen aanpassen aan de steeds vaker voorkomende droogtes, overstromingen, orkanen enzovoort.

N° 90 DE MM. HEDEBOUW ET VAN HEES

Point 1.d. (nouveau)

Insérer un point 1.d., rédigé comme suit:

“1.d. en s’engageant immédiatement, au niveau national, concrètement, dans le financement climatique pour les pays en développement avec un engagement de financement climat pour la période 2015-2020 nouveau et additionnel à l’aide publique au développement d’au minimum 50 millions d’euros, annuellement, pour atteindre progressivement l’objectif global des 500 millions d’euros, annuellement, ce financement devant être nouveau et additionnel à l’aide au développement;”.

JUSTIFICATION

Il faut prévoir un financement suffisant pour parvenir à un développement durable à travers le monde et une adaptation aux sécheresses, inondations, ouragans, etc. de plus en plus fréquents.

Raoul HEDEBOUW (PTB-GO!)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)

Nr. 91 VAN DE HEREN HEDEBOUW EN VAN HEES

Verzoek 1.e. (*nieuw*)**Een verzoek 1.e. invoegen, luidende:**

“1.e. door water, energie en mobiliteit onder controle van de openbare sector en de gemeenschap te plaatsen of te houden, en ze niet over te laten aan de markt en de privéondernemingen;”.

VERANTWOORDING

Het klimaat is te belangrijk om het over te laten aan de aandeelhouders van Electrabel en andere energiereuzen. Men moet over de instrumenten beschikken om een zowel duurzaam als sociaal klimaatbeleid te voeren.

N° 91 DE MM. HEDEBOUW ET VAN HEES

Point 1.e. (*nouveau*)**Insérer un point 1.e., rédigé comme suit:**

“1.e. en plaçant ou en gardant l'eau, l'énergie et la mobilité sous le contrôle du secteur public et de la collectivité, en ne les abandonnant pas au marché et aux entreprises privées;”.

JUSTIFICATION

Le climat est une matière trop importante pour être laissée aux mains des actionnaires d'Electrabel et des autres géants de l'énergie. Il faut avoir les leviers pour une politique climatique qui soit à la fois durable et sociale.

Raoul HEDEBOUW (PTB-GO!)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)

Nr. 92 VAN DE HEREN HEDEBOUW EN VAN HEES

Verzoek 1.f (nieuw)

Een verzoek 1.f. invoegen, luidende:

“1.f. door het openbaar vervoer als prioritaire dienstverlening aan de bevolking uit te bouwen, het vrachtvervoer over lange afstanden dwingend over het spoor te doen verlopen, terug te komen op de liberalisering van die sector en in dat verband niet te besparen op openbaar vervoer, maar erin te investeren;”.

VERANTWOORDING

Het vervoer is grotendeels verantwoordelijk voor de broeikasgasuitstoot. Aangezien dat er niet beter op wordt, moet de gemeenschap een uitgebouwd, kwaliteitsvol en toegankelijk openbaar vervoer kunnen aanbieden als alternatief voor de vervuilender vervoermiddelen. Er moet dus worden ingegaan tegen wat ter zake de voorbije jaren werd ondernomen.

N° 92 DE MM. HEDEBOUW ET VAN HEES

Point 1.f. (nouveau)

Insérer un point 1.f., rédigé comme suit:

“1.f. de développer les transports publics en tant que service prioritaire à la population, d'imposer le rail pour le transport de marchandises sur de longues distances, de revenir sur la libéralisation de ce secteur et d'y mener une politique d'investissement au lieu d'une politique d'économie;”.

JUSTIFICATION

Le transport est une partie importante (et grandissante) des émissions. Il est donc nécessaire que la collectivité puisse garantir un transport public développé, de qualité et accessible comme alternative aux modes de déplacements plus polluants. Il faut aller à contre-courant de ce qui a été fait en la matière toutes ces dernières années.

Raoul HEDEBOUW (PTB-GO!)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)

Nr. 93 VAN DE HEREN HEDEBOUW EN VAN HEES

Punt 1.g. (*nieuw*)**Een punt 1.g. invoegen, luidende:**

“1.g. door werk te maken van een algemeen publiek isolatieplan met derdebetalersregeling, ook voor huurders, waarbij de overheid de kosten voor de renovatie voorschiet en later wordt terugbetaald via de besparing op de energiefactuur;”.

VERANTWOORDING

Het verbeteren van de energie-efficiëntie is van cruciaal belang in de strijd tegen de opwarming van de aarde; de isolatie van gebouwen is op dat vlak een sleutelement. Dat moet collectief en sociaal worden aangepakt.

N° 93 DE MM. HEDEBOUW ET VAN HEES

Point 1.g. (*nouveau*)**Insérer un point 1.g., rédigé comme suit:**

“1.g. en œuvrant à un plan général public d’isolation avec régime du tiers payant, également pour les locataires, dans lequel les pouvoirs publics avancent les frais de rénovation et sont remboursés ultérieurement via l’économie réalisée sur la facture énergétique;”.

JUSTIFICATION

L'amélioration de l'efficacité énergétique est primordiale dans la lutte contre le réchauffement, l'isolation des bâtiments est, à ce niveau là, une question clef. Cela doit être pris en main de manière collective et sociale.

Raoul HEDEBOUW (PTB-GO!)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)

Nr. 94 VAN DE HEREN HEDEBOUW EN VAN HEES

Punt 1.h. (*nieuw*)**Een punt 1.h. invoegen, luidende:**

“1.h. door te investeren in de capaciteit voor CO₂-absorptie door plantengroei, bodem- en waterleven via een actief beleid van herbebossing, ecologische landbouw, vergroening van de stadsomgeving en bescherming van de natuurlijke ecosystemen;”.

VERANTWOORDING

Behalve energie, vervoer en energie-efficiëntie, is het opvoeren van de CO₂-opnamecapaciteit ook cruciaal.

N° 94 DE MM. HEDEBOUW ET VAN HEES

Point 1.h. (*nouveau*)**Insérer un point 1.h., rédigé comme suit:**

“1.h. en investissant dans la capacité d’absorption du dioxyde de carbone par les plantes, le sol et les océans, en menant une politique active de reboisement, d’agriculture écologique, de verdissement de l’environnement urbain et de protection des écosystèmes naturels;”.

JUSTIFICATION

A côté de la question de l’énergie, des transports et de l’efficacité énergétique, le renforcement de la capacité d’absorption du CO₂ est également cruciale.

Raoul HEDEBOUW (PTB-GO!)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)

Nr. 95 VAN DE HEREN **HEDEBOUW** EN **VAN HEES**Punt 1.i (*nieuw*)**Een punt 1.i. invoegen, luidende:**

“1.i. door geen groene belasting en geen milieubelasting in te stellen, want die zijn sociaal onrechtvaardig aangezien ze rijk en arm evenveel doen betalen en verhoudingsgewijs de kleine en middeninkomens veel harder treffen dan de allerhoogste inkomens, en aangezien ze de kleine consumenten treffen in plaats van de rekening voor te leggen aan de grote vervuilers;”.

N° 95 DE MM. **HEDEBOUW** ET **VAN HEES**Point 1.i (*nouveau*)**Insérer un point 1.i., rédigé comme suit:**

“1.i. en n'utilisant pas des taxes environnementales et écotaxes qui sont injustes socialement parce qu'elles touchent également les riches et les pauvres, qu'elles frappent proportionnellement beaucoup plus durement les revenus faibles et moyens que les revenus plus élevés et qu'elles touchent les petits consommateurs au lieu de présenter la facture aux grands pollueurs;”.

Raoul HEDEBOUW (PTB-GO!)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)

Nr. 96 VAN DE HEREN **HEDEBOUW** EN **VAN HEES**

Punt 2

De inleidende zin vervangen door wat volgt:*“2. op de top in Parijs:”.*

VERANTWOORDING

Een en ander is dringend en België moet op het vlak van de klimaatonderhandelingen een voortrekkersrol spelen.

N° 96 DE MM. **HEDEBOUW** ET **VAN HEES**

Point 2

Remplacer la phrase introductive comme suit:*“2. de défendre au sommet de Paris:”.*

JUSTIFICATION

Il y a urgence et faut jouer un rôle moteur au niveau des négociations sur le climat.

Raoul HEDEBOUW (PTB-GO!)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)

Nr. 97 VAN DE HEREN HEDEBOUW EN VAN HEES

Punt 2.a.

Dit punt vervangen door wat volgt:

“2.a. een standpunt te verdedigen waarbij België een voortrekkersrol speelt, opdat de klimaattop een legaal bindend akkoord met ambitieuze doelstellingen zou opleveren dat internationaal én sociaal rechtvaardig is, met als doel een opwarming die onder de limiet van 1,5 °C blijft;”.

VERANTWOORDING

Er is geen tijd meer om te talmen; België moet in Parijs een ambitieus standpunt verdedigen, waarbij het de doelstellingen van het IPCC overneemt, dat wil zeggen de binnenlandse uitstoot aan broeikasgassen verminderen met minimum 25 % à 40 % tegen 2020, en met minimum 85 % tegen 2050 (ten opzichte van 1990). België moet zich ook inzetten voor het behoud van het bindend en sociaal rechtvaardig karakter van dat akkoord.

N° 97 DE MM. HEDEBOUW ET VAN HEES

Point 2.a.

Remplacer ce point comme suit:

“2.a. une position où la Belgique joue un rôle moteur afin que le sommet climatique débouche sur un accord légalement contraignant, assorti d’objectifs ambitieux et justes sur le plan social et international, avec l’objectif d’un réchauffement qui reste en-dessous de la barre des 1,5 °C;”.

JUSTIFICATION

Il n'est plus tant de tergiverser, la Belgique doit défendre une position ambitieuse à Paris, qui reprenne les objectifs du GIEC de réduire au minimum les émissions nationales de gaz à effet de serre de 25 à 40 % minimum d'ici à 2020 et 85 % minimum d'ici à 2050 (par rapport à 1990). Il faut également que la Belgique s'engage pour maintenir le caractère contraignant et juste socialement de cet accord.

Raoul HEDEBOUW (PTB-GO!)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)

Nr. 98 VAN DE HEREN HEDEBOUW EN VAN HEES

Verzoek 2.h.

Dit verzoek vervangen door wat volgt:

“2.h. een standpunt in te nemen tegen het gebruik van ETS”;

VERANTWOORDING

De marktmechanismen en de CO₂-emissiehandel die 20 jaar geleden in Kyoto tot stand zijn gekomen, hebben ruimschoots aangetoond dat ze niet werken. Ze zijn daarentegen zelfs een voorwendsel om niet te moeten optreden. Er moet komaf worden gemaakt met alle flexibele mechanismen en marktmechanismen inzake klimaat (emissiequota, aankoop van schone lucht of groene certificaten die ondoeltreffend zijn gebleken); het is zaak een dwingende logica te hanteren om de nationale emissies werkelijk terug te dringen. Er moeten doelstellingen worden vastgesteld die geleidelijke verminderingen nastreven, maar die ambitieus zijn voor alle sectoren; de toepassing ervan moet worden gecontroleerd, waarbij in sancties wordt voorzien voor de vervuilers die de doelstellingen niet naleven.

N° 98 DE MM. HEDEBOUW ET VAN HEES

Point 2.h.

Remplacer ce point comme suit:

“2.h. une position contre l'utilisation du SCEQE;”.

JUSTIFICATION

Les mécanismes de marché et système d'échange de quotas d'émissions de CO₂ mis en place à Kyoto il y a presque 20 ans ont pourtant déjà largement montré qu'ils ne fonctionnaient pas. Ils offrent même au contraire une échappatoire pour ne pas intervenir. Il faut en finir avec tous les mécanismes flexibles et de marchés concernant le climat (quotas d'émissions, achat d'air pur ou certificats verts qui ont prouvé leur inefficacité et d'avoir une logique contraignante de réduction réelle des émissions nationales. Il faut fixer des objectifs de réductions progressifs mais ambitieux pour tous les secteurs et contrôler leur application en prévoyant des sanctions pour les pollueurs qui ne les respectent pas.

Raoul HEDEBOUW (PTB-GO!)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)

Nr. 99 VAN DE HEREN **HEDEBOUW** EN **VAN HEES**

Verzoek 2.i.

Dit verzoek vervangen door wat volgt:

“2.i. het intellectueel eigendomsrecht af te schaffen om de ontwikkelingslanden te helpen in de strijd tegen (de gevolgen van) de klimaatverandering;”.

VERANTWOORDING

Het intellectuele eigendomsrecht en de privéoctrooien mogen geen rem zijn op een collectieve uitdaging die van fundamenteel belang is zoals de klimaatverandering. Het algemeen belang moet primeren.

N° 99 DE MM. **HEDEBOUW** ET **VAN HEES**

Point 2.i.

Remplacer ce point comme suit:

“2.i. la suppression des droits de propriété intellectuelle pour aider les pays en développement à lutter contre les (effets des) changements climatiques;”.

JUSTIFICATION

On ne peut pas accepter que les droits de propriétés intellectuelles et les brevets privés soient un frein sur un défi collectif si fondamental que le changement climatique. L'intérêt général doit primer.

Raoul HEDEBOUW (PTB-GO!)

Marco VAN HEES (PTB-GO!)

Nr. 100 VAN DE HEER **THIÉRY c.s.**
(ter vervanging van amendement Nr. 51)

Considerans J/1.

Deze considerans vervangen door wat volgt:

“J/1. wijst erop dat de kringlooeconomie de economie een impuls geeft die het concurrentievermogen van alle economische sectoren structureel aanscherpt, wat banen kan opleveren;”.

N° 100 DE M. **THIÉRY ET CONSORTS**
(en remplacement de l’amendement n° 51)

Considérant J/1.

Remplacer ce considérant proposé comme suit:

“J/1. considérant qu’il existe à travers l’économie circulaire un gain économique qui accentue la compétitivité, de façon structurelle de l’ensemble des secteurs économiques, gage d’emplois;”.

Damien THIÉRY (MR)
Jean-Marc NOLLET (Ecolo-Groen)
Laurette ONKELINX (PS)
Karin TEMMERMAN (sp.a)
Dirk JANSSENS (Open Vld)
Nathalie MUYLLE (CD&V)
Bert WOLLANTS (N-VA)
Michel de LAMOTTE (cdH)

Nr. 101 VAN DE HEER **NOLLET c.s.**
(subamendement op amendement Nr. 2)

Considerans A/1 (*nieuw*)

Deze voorgestelde considerans vervangen als volgt:

“A/1. verwijst naar het rapport van het Milieuprogramma van de Verenigde Naties van 6 november 2015, waarin wordt gesteld dat de som van de op 9 oktober ingediende verbintenissen leidt tot een opwarming met meer dan 3 °C of zelfs 4 °C;”.

N° 101 DE M. **NOLLET ET CONSORTS**
(sous-amendement à l'amendement n° 2)

Considérant A/1 (*nouveau*)

Remplacer ce considérant proposé comme suit:

“A/1. considérant que le rapport du Programme des Nations Unies pour l'environnement, publié le 6 novembre 2015, fait état du fait que la somme des engagements déposés en date du 9 octobre conduisent à un réchauffement supérieur à 3 °C, voir 4 °C;”.

Jean-Marc NOLLET (Ecolo-Groen)
Anne DEDRY (Ecolo-Groen)
Daniel SENESAEL (PS)
Laurette ONKELINX (PS)
Karin TEMMERMAN (sp.a)
Dirk JANSSENS (Open Vld)
Damien THIERY (MR)
Michel de LAMOTTE (cdH)

Nr. 102 VAN MEVROUW **GERKENS c.s.**

Verzoek 2.s (*nieuw*)

Een verzoek 2.s. invoegen, luidende:

“2.s. er actief en concreet voor te zorgen dat de doelstellingen, het beleid en de verdeling van de budgetten inzake klimaat permanente steun inhouden voor de vrouwenorganisaties, aangezien die essentiële actoren zijn in de ontwikkeling van de landbouw, de voedingsproductie en de economie in de ontwikkelingslanden;”.

N° 102 DE MME **GERKENS ET CONSORTS**

Point 2.s. (*nouveau*)

Insérer un point 2.s., rédigé comme suit:

“2.s. d'intégrer de manière active et concrète une préoccupation permanente pour que les objectifs, les politiques et la répartition des budgets en matière climatique soient consacrés aux organisations de femmes, celles-ci étant des acteurs essentiels du développement agricole, alimentaire et économique dans les PVD;”.

Muriel GERKENS (Ecolo-Groen)
Jean-Marc NOLLET (Ecolo-Groen)
Anne DEDRY (Ecolo-Groen)

Nr. 103 VAN DE HEER **THIÉRY**
(subamendement op amendement Nr. 57)

Considerans S (*nieuw*)

De woorden “de elektriciteitsprijs” **vervangen door de woorden** “de energieprijs”.

N° 103 DE M. **THIÉRY**
(sous-amendement à l’amendement n° 2)

Considérant S (*nouveau*)

Remplacer les mots “du prix de l’électricité” **par les mots** “prix de l’énergie”.

Damien THIÉRY (MR)

Nr. 104 VAN DE HEER **NOLLET c.s.**
(ter vervanging van amendement nr. 5)

Considerans M/1 (*nieuw*)

Een considerans M/1 invoegen, luidend als volgt:

“M/1. wijst op de internationale consensus die formeel zijn neerslag heeft gekregen in de VN-rapporten sedert 2008 over het belang van familiale landbouw om de honger in de wereld tegen te gaan, uit het oogpunt van de voedselzekerheid; merkt op dat de klimaatveranderingen een catastrofale weerslag hebben op het behoud van betrouwbare gronden en op de toegang tot water in de landen in het Zuiden; geeft bovendien aan dat de invoer van landbouwproducten die van intensieve teelten afkomstig zijn en die geen rekening houden met het milieu, de landbouwers ernstige schade toebrengen en tot die klimaatverstoring en bijdragen;”.

N° 104 DE M. **NOLLET ET CONSORTS**
(en remplacement de l'amendement n° 5)

Considérant M/1 (*nouveau*)

Insérer un considérant M/1, rédigé comme suit:

“M/1. considérant le consensus international formalisé dans les rapports des Nations unies depuis 2008 sur l'importance de l'agriculture familiale pour lutter contre la faim dans le monde, dans une perspective de sécurité alimentaire; considérant l'impact catastrophique des changements climatiques sur le maintien de terres cultivables et l'accès à l'eau dans les pays du Sud et considérant que les importations de produits agricoles issus de productions intensives, non respectueuses de l'environnement portent de graves préjudices et participent à ces dérégulations du climat;”.

Jean-Marc NOLLET (Ecolo-Groen)
Anne DEDRY (Ecolo-Groen)
Muriel GERKENS (Ecolo-Groen)
Karin TEMMERMAN (sp.a)
Michel de LAMOTTE (cdH)
Laurette ONKELINX (PS)
Daniel SENESAEL (PS)
Damien THIÉRY (MR)

Nr. 105 VAN DE HEER **NOLLET c.s.**
(ter vervanging van amendement Nr. 58)

Considerans T (*nieuw*)

Een considerans T invoegen, luidende:

“T. gelet op de economische winst waarbij als gevolg van het optimale en duurzame gebruik van de natuurlijke rijkdommen, jobs ontstaan;”.

N° 105 DE M. **NOLLET ET CONSORTS**
(en remplacement de l'amendement n° 58)

Considérant T (*nouveau*)

Insérer un considérant T, rédigé comme suit:

“T. considérant le gain économique en création d'emploi, de l'utilisation optimale et durable des ressources naturelles;”.

Jean-Marc NOLLET (Ecolo-Groen)
Anne DEDRY (Ecolo-Groen)
Bert WOLLANTS (N-VA)
Nathalie MUYLLE (CD&V)
Damien THIÉRY (MR)

Nr. 106 VAN DE HEER **NOLLET c.s.**
(ter vervanging van amendement Nr. 7)

Considerans T (*nieuw*)

Een considerans T invoegen, luidende:

“T. merkt op dat het Europees Milieuagentschap op 20 oktober 2015 een rapport heeft bekendgemaakt waarin het ervoor waarschuwt dat België zijn doelstellingen voor 2020 niet haalt;”.

N° 106 DE M. **NOLLET ET CONSORTS**
(en remplacement de l’amendement n° 7)

Considérant T (*nouveau*)

Insérer un considérant T, rédigé comme suit:

“T. considérant que l’Agence européenne pour l’environnement a présenté ce 20 octobre 2015 un rapport pointant du doigt le fait que la Belgique n’atteindrait pas ses objectifs pour 2020;”.

Jean-Marc NOLLET (Ecolo-Groen)
Anne DEDRY (Ecolo-Groen)
Muriel GERKENS (Ecolo-Groen)
Michel de LAMOTTE (cdH)
Laurette ONKELINX (PS)
Daniel SENESAEL (PS)
Karin TEMMERMAN (sp.a)
Damien THIÉRY (MR)

Nr. 107 VAN DE HEER **NOLLET c.s.**
(ter vervanging van amendement Nr. 11)

Verzoek 1.4 (*nieuw*)

Het voorgestelde verzoek 1.4 vervangen door wat volgt:

“1.4. zich ertoe te verbinden dat de mobiliteitsbeleidsmaatregelen meer inzetten op het reizen met het openbaar vervoer;”.

N° 107 DE M. **NOLLET ET CONSORTS**
(en remplacement de l'amendement n° 11)

Point 1.4 (*nouveau*)

Remplacer le point 1.4 proposé comme suit:

“1.4. de s'engager à ce que les politiques de mobilité développent davantage le transport en commun;”.

Jean-Marc NOLLET (Ecolo-Groen)
Bert WOLLANTS (N-VA)
Michel de LAMOTTE (cdH)
Nathalie MUYLLE (CD&V)
Daniel SENESAEL (PS)
Damien THIÉRY (MR)

Nr. 108 VAN DE HEER **SENESAEL c.s.**
(ter vervanging van amendement Nr. 31)

Considerans S (*nieuw*)

De voorgestelde considerans S vervangen door wat volgt:

“S. wijst erop dat rekening moet worden gehouden met het feit dat de klimaatverandering het hardst de bevolkingsgroepen treft die sociaal, economisch, cultureel, politiek en institutioneel aan de zijlijn staan;”.

N° 108 DE M. **SENESAEL ET CONSORTS**
(en remplacement de l'amendement n° 31)

Considérant S (*nouveau*)

Remplacer le considérant S proposé comme suit:

“S. considérant qu’il faut tenir compte du fait que les populations qui sont marginalisées sur le plan social, économique, culturel, politique, institutionnel sont particulièrement vulnérables au changement climatique;”.

Daniel SENESAEL (PS)
Laurette ONKELINX (PS)
Karin TEMMERMAN (sp.a)
Michel de LAMOTTE (cdH)
Damien THIERY (MR)